

מקום להיזרק - שלומי כהן

"בעמדי לנוכח מקוריותו הזוהרת של האחר, לעולם אין עצמי חש אטופוס."¹

כוח ההתנגדות זורק אותי ממטלות היומיום אל בטלה במקום, ממראה עיניים קשה אל הסטת מבט קיצונית, מתחילתה של מחשבה אל שברה, ולמעשה כמעט מכל מקום אל כל מקום אחר. כל דבר הוא מוקש, ולכן קל להימצא בהרגלים מוכרים ושגרה בטוחה, מקום מפלט מהתנגדויות. באופן הזה, הכניעות שלי להתנגדות שוללת ממני מרחב להישאר בו, ואני נזרק למקום אחר. אני מתנגד לקריאת הספרים שאני רוצה, מתנגד לצביעת החדר, להשתדרגות תעסוקתית ולדברים רבים הקשורים בהתקדמות שלי בעולם, בעולמי.

המשמעות של לא להיזרק למקום אחר היא התגברות על ההתנגדויות. בדומה לקפיצה למים קרים, צריך לסבול עד שמסתגלים לטמפרטורה. יש התנגדויות שאני לא מעז לנסות להכניע - אולי זו דרכי לשמור על עצמי - וישנן כאלה שאם שרדתי אותן, זכיתי להישאר במקום אחד ולשרוד בו. אולי גם לחיות בו.

בניסיון לחשוב על מקום אחד שבו אכניע התנגדויות, הרי שאוכל למצוא אותו אצל האהוב. הוא מקור הגאולה לחירות הגלותית, הנזרקת, התלושה והמאוכזבת שלי. הוא המקום להתגבר על השיפוט, על הנרקסיזם, על הפניית העורף ועל החופש לפשוע ביחסיים אנושיים. האהוב כמקום, הוא דרכה של הנפש לשרוד ולחיות עם כל החוויות הצורמות ולשאת בצורה נסבלת את תלאות החיים הפנימיים, לזכות באהבתו, בסליחותיו ובהכרתו בחפות שלי בעולמו. אני אטופוס בעיני האהוב, כלומר, בלתי צפוי ובלתי ניתן לתיאור ולסיווג. ההיקסמות של האהוב ממני מאפשרת לו להעניק לי את החפות שאני זקוק לה. לעולם לא אוכל להיקסם מעצמי כפי שהאהוב יכול, לא אדע את הסיבות, וספק אם האהוב יוכל לנסח אותן במילים. האחר יכול להקסים אותי במבט שלו, בחיוך, בדיקציה שלו, באמנות שלו, בהתעניינות שלו, במראה שלו, ועדיין לא אדע מהו הדבר שגורם לי להיקסם. האני הנאהב חורג מכוחה המופלא של השפה לבאר לנו משהו במציאות.

מקוריותו הזוהרת של האחר מדגישה את הפחד שלי מלהכיר במקוריות הזוהרת שלי. בשטף מרובה המשימות של חיי, לעתים, אני הופך בלתי צפוי גם לעצמי ואני זוכה בהכרה ובהערכה שלי כלפי עצמי, אפילו בהיקסמות. מופעי הגילוי החדשים שמפעפעים מדי פעם, מעמידים אני אפשרי אחר, מוצלח יותר, מופרד ומתגרה, ואל מולו האני השגור והמוכר לעצמי אינו חש לעולם אטופוס. במקרים אלה שוב עולה התנגדות ואיום ממשי רובץ מעליי, אך ממנו אין מקום אחר אליו אוכל להיזרק, גם לא אל זרועותיו המנחמות של האהוב.

¹ רולאן בארת, "אטופוס" בתוך: שיח אהבה, הוצאת שוקן 1981 תרגמה: אביבה ברק